

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 23 „PROMYCZEK”
W SŁUPSKU

**PROGRAM WSPÓŁPRACY PRZEDSZKOŁA
Z RODZICAMI**

**„AKTYWNE PRZEDSZKOLE
– AKTYWNI RODZICE”**

Opracowała:
mgr Lidia Wojtas

Słupsk, wrzesień 2015

*„Efektywna praca zespołowa nie powstaje w cudowny sposób. Tworzy ją postawa uczestników zespołu skłonna do współpracy”
D. Carnegie*

WSTĘP

Współcześnie uznaje się, że przedszkola bardzo pozytywnie wpływają na rozwój dziecka. Większość rodziców, chcąc zapewnić dzieciom najlepsze warunki rozwijania się, posyła dzieci do placówek przedszkolnych. Wiadomo, iż dzieci te przychodzą z odmiennych kulturowo rodzin, wnoszą różne tradycje, obyczaje, wyznania religijne, różne poczucie własnej wartości, różne sposoby wypowiedania się. Przedszkole ma więc szansę uzupełniać oddziaływania wychowawcze domu rodzinnego, wspierać, pobudzać rozwój dziecka, wzmacniać jego uzdolnienia oraz doskonalić jego możliwości.

Wychowawca znając dziecko i posiadając odpowiednią wiedzę psychologiczno-pedagogiczną ukierunkowuje pracę rodziców, ukazując wszelkie nieprawidłowości i nowe metody wychowawcze. Wpływów rodziny nie można ignorować. Któż inny, jak nie rodzic jest kopalnią wiedzy o własnym dziecku, z której wychowawca czerpie informacje niezbędne do indywidualnej pracy z dzieckiem. Od współdziałania tych dwóch środowisk zależą efekty rozwojowe dzieci. **Nawiązując współpracę z rodzicami musimy pamiętać, iż nie może ona polegać wyłącznie na pracach pomocniczych ze strony rodziców, pracach usługowych świadczonych na rzecz przedszkola. Należy umożliwić rodzicom świadome włączenie się w proces wspomaganie rozwoju ich dziecka.**

Gwarancją współpracy mogą być opracowane formy i sposoby współpracy z rodzicami, gdzie warunki tej współpracy zostaną jasno, wyraźnie określone. Rodzice powinni również wiedzieć, jaką funkcję wobec nich pełni przedszkole. Zakres funkcji przedszkola powinien być nastawiony wyłącznie na współpracę, współdziałanie rodziców, wychowawców i dzieci, co daje szansę wartościowego, pełnoprawnego udziału rodziców w organizowaniu warunków działania dzieci w przedszkolu.

We współpracy z rodzicami bardzo ważne jest osiągnięcie prawidłowego dialogu pomiędzy dwiema stronami. Nie jest to rzeczą łatwą, gdyż rodzice z reguły są pełni obaw o swoje dziecko, a czasami uprzedzeń. Naszym zadaniem jest więc pokazanie autentycznej chęci pomocy dzieciom, wzbudzenie zaufania i okazanie, że nam, nauczycielom zależy na dobrej współpracy. Od chwili przekroczenia przez dziecko progu przedszkola cel pracy pedagogicznej przedszkola i cel rodzinny staje się wspólny. Z wychowawczego punktu widzenia jest bardzo pożądane, aby te dwa najważniejsze ogniwa działały wspólnie, wzajemnie się uzupełniając. Bowiem tylko wtedy istnieje szansa na wychowanie dobrego, mądrego i wrażliwego człowieka.

Nawiązanie dobrych kontaktów z rodzicami wymaga czasu, chęci i pracy. To nauczyciel jest tą osobą, która dąży do stworzenia dobrych relacji z rodzicami. To nauczycielowi powinno zależeć na dobrych kontaktach i współpracy, bo kiedy już pozyskamy rodziców staną się oni niezastąpionymi pomocnikami podczas różnego rodzaju imprez, uroczystości, wycieczek. Rodzic poczuje się potrzebny, zobaczy radość i dumę w oczach swojego dziecka, będzie w stanie poświęcić wiele czasu i energii na pomoc nauczycielowi w różnych formach zajęć.

Rodzice są pierwszymi i najważniejszymi nauczycielami własnego dziecka, mają podstawowy wpływ na przyswajanie przez dzieci wartości zachowań i przekonań. Dlatego powinni być obecni w przedszkolu, gdyż świadome i celowe wychowanie dzieci, nawet przez osoby z wiedzą i doświadczeniem pedagogicznym, nie może odbywać się bez ich udziału. Nauczyciele natomiast odpowiadają za wypracowanie warunków i form współdziałania, dlatego nie mogą to być działania przypadkowe i sporadyczne, lecz przemyślane, zaplanowane, dobrze zorganizowane oraz atrakcyjne.

Mając na uwadze znaczenie prawidłowo zorganizowanej oraz aktywnej współpracy z rodzicami opracowałam **Program współpracy z rodzicami „Aktywne przedszkole – aktywni rodzice”** skierowany do nauczycieli pracujących z dziećmi w wieku 3 - 6 lat.

CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel ogólny:

Aktywizowanie rodziców do współpracy z przedszkolem i umożliwienie im udziału w tworzeniu warunków dla wszechstronnego i harmonijnego rozwoju dzieci

Cele szczegółowe:

- angażowanie rodziców w proces edukacyjny poprzez różnorodne formy współpracy z przedszkolem;
- nawiązanie dobrego kontaktu z rodzicami;
- włączenie rodziców w życie grupy oraz na rzecz przedszkola;
- dążenie do ujednoczenia oddziaływań wychowawczo - dydaktycznych przedszkola i środowiska rodzinnego;
- wzmacnianie więzi rodzinnych i relacji międzypokoleniowych;
- integrowanie rodziców w realizację zadań przedszkola;
- podnoszenie świadomości edukacyjnej rodziców;
- przekazywanie rzetelnej wiedzy na temat funkcjonowania dziecka w przedszkolu;
- promocja przedszkola w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej.

Zadania programu:

1. Rozbudzanie świadomości nauczycieli i rodziców odnośnie ich ról w relacjach przedszkole – rodzina oraz walorach aktywnego i partnerskiego współdziałania:
 - diagnozowanie potrzeb wychowawczo – edukacyjnych rodziny;
 - ustalenie jasnych zasad współpracy możliwych do zaakceptowania we wzajemnych relacjach rodzic – nauczyciel;
 - organizowanie dobrze zaplanowanych, atrakcyjnych i aktywizujących rodziców zebrań ogólnych, grupowych i kontaktów indywidualnych;
 - planowanie na cały rok szkolny współpracy z rodzicami w każdej grupie wiekowej;
 - włączenie rodziców w realizację procesu wychowawczo – dydaktycznego (np. spotkania z dziećmi, prezentacja zawodu, czytanie dzieciom bajek w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”);
 - pomoc w organizowaniu kącików zabaw, zbieranie materiałów, wykonywanie pomocy dydaktycznych itp.;

- ścisła współpraca z wyspecjalizowanymi ośrodkami doradztwa psychologiczno – pedagogicznego;
 - wczesna adaptacja dzieci nowoprzyjętych „Program adaptacji dzieci 3 – letnich”;
 - organizowanie festynów, pikników, wycieczek, imprez i uroczystości przedszkolnych z aktywnym udziałem rodziców i dzieci;
 - stworzenie wspólnego systemu świętowania urodzin dzieci w przedszkolu;
 - kontynuowanie tradycji przedszkolnej – teatr rodziców;
 - systematyczne składanie podziękowań rodzicom aktywnym – statuetka „Przyjaciel przedszkola”.
2. Organizacja systemu przepływu informacji (ankiety, gazetka przedszkolna, strona internetowa, Portal Edukacyjny):
- organizowanie „kącika dla rodziców” (artykuły, informacje o formach i metodach pracy stosowanych w przedszkolu);
 - przygotowanie narzędzi badawczych służących uzyskaniu od rodziców informacji zwrotnych dotyczących działalności przedszkola (uwagi, propozycje, oczekiwania);
 - planowanie, organizowanie i zapraszanie rodziców na „zajęcia otwarte” w celu dzielenia się informacjami o rozwoju dziecka (sukcesy, porażki), ustalania wspólnych zasad i norm postępowania;
 - informowanie rodziców o bieżącej działalności przedszkola (jadłospis, działania wychowawczo - dydaktyczne, informacje o teatrzykach, wycieczkach, imprezach);
 - wydawanie kwartalnej gazetki przedszkolnej „Promyczkowe wieści”;
 - aktualizowanie informacji oraz zdjęć na stronie internetowej i Portalu Edukacyjnym.
3. Dzielenie się wiedzą pedagogiczną z rodzicami:
- wypracowanie spójnego systemu wychowawczego w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w rodzinie i przedszkolu, oraz systemu rozwiązywania ewentualnych konfliktów;
 - spotkania ze specjalistami w zakresie prawidłowego rozwoju dziecka (pedagog, psycholog, logopeda, lekarz);
 - organizowanie warsztatów i pogadanek z rodzicami i dla rodziców (tematy określone potrzebami rodziców i nauczycieli).

Kryteria sukcesu

- atmosfera w przedszkolu jest przyjazna
- rodzice i nauczyciele współpracują ze sobą
- rodzice uczestniczą w organizowanych przez nauczycieli i specjalistów spotkaniach
- rodzice wyrażają swoje poparcie dla działalności placówki poprzez: współdziałanie, finansowanie inicjatyw, pomoc w zdobywaniu funduszy i sponsorów
- w przedszkolu organizowane są wystawy, wernisaże prac dziecięcych
- rodzina otrzymuje wsparcie na terenie przedszkola i poza nim
- działa amatorski „Teatr rodziców”
- wydawana jest cyklicznie przedszkolna gazetka
- dzieci mają ukształtowane poczucie własnej wartości, mają ułatwiony start w szkole i osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości
- nauczyciele pracują metodami aktywnymi z dziećmi i rodzicami
- przedszkole ma wypracowaną wysoką pozycję w środowisku lokalnym

FORMY WSPÓLPRACY PRZEDSZKOŁA Z RODZICAMI

Formy realizacji	Sposoby realizacji
Kontakty indywidualne	<ul style="list-style-type: none"> – nawiązanie pierwszych kontaktów z rodzicami w chwili odbierania i składania kart zgłoszenia dziecka do przedszkola. – rozmowy rodziców z dyrektorem lub nauczycielami na temat swojego dziecka i pracy naszej placówki, rozdanie informatorów o przedszkolu; – zapoznanie rodziców z wyglądem przedszkola i informacjami zamieszczonymi na tablicach; – prowadzenie rozmów indywidualnych podczas pełnionego dyżuru nauczycieli raz w tygodniu po godzinach pracy - informowanie o spostrzeżeniach dotyczących rozwoju i zachowania dzieci. – konsultacje, porady, spotkania informacyjne; – prowadzenie krótkich rozmów podczas przyprawiania i odbierania dzieci;
Spotkania adaptacyjne	<ul style="list-style-type: none"> – zorganizowanie zebrania z rodzicami dzieci nowo przyjętych do przedszkola - zapoznanie z placówką, personelem, ofertą edukacyjną; – wykorzystanie prezentacji multimedialnej „Adaptacja dzieci 3 – letnich w przedszkolu” autorstwa L. Wojtas; – nawiązanie bliższego kontaktu z wychowawcą, wysłuchanie obaw i propozycji rodziców; – spotkania adaptacyjne z dziećmi i rodzicami - zabawy w salach zajęć i na placu zabaw; – ankieta informacyjna „Moje dziecko” skierowana do rodziców;
Zebrania ogólne i grupowe	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie zebrań ogólnych i grupowych w zależności od potrzeb placówki i rodziców, przeciętnie 3-4 razy w roku; – zorganizowanie organizacyjnego zebrania ogólnego z rodzicami: zapoznanie ze statutem i regulaminami obowiązującymi w przedszkolu; omówienie organizacji pracy w placówce na rozpoczynający się rok szkolny; zapoznanie rodziców z opłatami, ofertą zajęć dodatkowych proponowanych przez przedszkole; – zachęcanie do pełnej współpracy i pomocy na rzecz przedszkola; – zorganizowanie zebrania grupowego: zapoznanie z ramowym rozkładem dnia, rocznym programem pracy wychowawczo – dydaktycznej, wybór przedstawicieli do Rady Rodziców; propozycje organizacyjne imprez, uroczystości, wycieczek; – zebrania grupowe podsumowujące zdobyte umiejętności przez dzieci, obserwację dzieci 3, 4 – letnich oraz diagnozę gotowości dzieci 5 – letnich do podjęcia nauki w szkole;
Spotkania integracyjne, zajęcia otwarte	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie spotkań integracyjnych dla rodziców i dzieci poszczególnych grup w celu zacieśnienia więzi pomiędzy rodziną, a przedszkolem; – zaangażowanie rodziców w organizację pikników integracyjnych na terenie przedszkola i poza nim np. przy ognisku, na terenie Lasku Północnego „Leśny Kot”, Nadleśnictwo Leśny Dwór, Lasek Południowy i inne; – udział rodziców z dziećmi w rajdach pieszych organizowanych m.in. przez PTTK w Słupsku oraz przez nauczycieli w grupach; – umożliwienie rodzicom obserwacji własnego dziecka na tle grupy; – aktywny udział rodziców w proponowanych przez nauczycieli zabawach

	<p>ruchowych, teatralnych, kulinarnych, plastycznych i tanecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólne wykonywanie prac z rodzicami – radość, zadowolenie, ocena wspólnych wytworów.
<p>Imprezy i uroczystości przedszkolne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez i uroczystości przedszkolnych wg opracowanego kalendarza np. pasowanie na przedszkola, spotkania jasełkowe, bal karnawałowy, Dzień Dziecka, pożegnanie przedszkola; - udział rodziców w organizowaniu imprez środowiskowych – festynów, pikników; - wspólna organizacja kiermaszy świątecznych oraz zakup prac wykonanych przez dzieci, pracowników przedszkola oraz rodziców na rzecz placówki; - organizowanie i prezentacja wystawek prac dziecięcych – zaangażowanie rodziców do wspólnych działań z dziećmi; - aktywny udział rodziców wraz z dziećmi w proponowanych konkursach plastycznych, recytatorskich, sportowych;
<p>Aktywny udział rodziców na rzecz placówki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w organizacji uroczystości i wycieczek; - przygotowanie strojów dla dzieci na bal karnawałowy oraz na przygotowywane przedstawienia; - pomoc w przygotowaniach poczęstunku na różne okazje; - zapraszanie do przedszkola rodziców wykonujących ciekawe zawody, np. pielęgniarka, policjant, żołnierz, strażak – wykorzystanie ich wiedzy i umiejętności zawodowych; - zbieranie pomysłów od rodziców o znanych im, ciekawych miejscach, które dzieci mogłyby odwiedzić; - pozyskiwanie sponsorów na rzecz przedszkola; - zakup upominków na różne okazje: urodziny, Mikołajki, konkursy, turnieje, Dzień Dziecka; - zaangażowanie rodziców w prace na rzecz przedszkola: pomoc w naprawie sprzętu przedszkolnego i zabawek, malowanie przedszkola, doposażenie sali zabaw, szycie ubranek dla lalek, szycie strojów na występy artystyczne, gromadzenie materiałów do kącików tematycznych, przyrodniczych itp.); - włączenie rodziców w akcję „Cała Polska czyta dzieciom” – czytanie bajek, baśni, ulubionych książek dla dzieci; - zorganizowanie i zaproszenie do wspólnej realizacji w Teatrze rodziców - wspólne przygotowywanie przedstawienia dla własnych pociech. - włączanie rodziców w zbiórki, akcje charytatywne i inne działania wynikające z organizacji pracy przedszkola; - nagradzanie dyplomami, listami gratulacyjnymi, statuetką „Przyjaciel Przedszkola”, rodziców biorących aktywny udział w życiu przedszkola; - wykonywanie zdjęć oraz nagrywanie imprez i uroczystości przedszkolnych przez rodziców i nauczycieli; - organizowanie ciekawych wycieczek i wyjazdów na zakończenie przedszkola; - udział rodziców w kształtowaniu pozytywnego wizerunku placówki;
<p>Gazetki informacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie i aktualizowanie „Kącika dla Rodziców” zawierającego: <ul style="list-style-type: none"> - wiadomości i ciekawostki z pracy przedszkola; - zamierzenia wychowawczo – dydaktyczne na każdy miesiąc; - teksty piosenek, wierszy, których dzieci uczą się w danym miesiącu; - informacje i sprawozdania dyrektora;

	<ul style="list-style-type: none"> – aktualny jadłospis; – informacje o koncertach i teatrykach dla dzieci; – redagowanie i wydawanie przedszkolnego kwartalnika dla rodziców „Promyczkowe wieści”;
Poszerzanie wiedzy pedagogicznej rodziców	<ul style="list-style-type: none"> – wykłady i pogadanki - udział rodziców w organizowanych przez przedszkole spotkaniach ze specjalistami: logopedą, pedagogiem, psychologiem, dietetykiem, lekarzem; – zamieszczanie artykułów na tablicy informacyjnej „Mały poradnik dla rodziców”; – przygotowanie informatorów dla rodziców na temat programów realizowanych w przedszkolu; – organizowanie spotkań indywidualnych z rodzicami na tematy wychowawcze i inne wynikające z potrzeb; – konsultacje z nauczycielem - rozmowy indywidualne z inicjatywy rodziców; – informowanie rodziców o możliwości korzystania z usług poradni psychologiczno - pedagogicznej oraz innych; – kierowanie dzieci do poradni za zgodą rodziców; – wymiana informacji o dziecku, jego możliwościach rozwojowych i postęпах – obserwacje, diagnoza pedagogiczna dziecka 5 – letniego;
Rada Rodziców	<ul style="list-style-type: none"> – posiedzenia Rady Rodziców; – udział w planowaniu pracy placówki; – wspieranie działalności przedszkola poprzez gromadzenie funduszy z ustanowionych składek rodziców; – dofinansowywanie imprez, uroczystości i wycieczek; – wzbogacanie bazy materialnej przedszkola i poszczególnych grup (wg potrzeb w danym roku szkolnym); – pozyskiwanie sponsorów, środków finansowych w celu wzbogacenia bazy dydaktycznej; – pozyskiwanie przyjaciół i sprzymierzeńców przedszkola; – opiniowanie pracy nauczyciela na kolejny szczebel awansu zawodowego, wnioski o nagrodę; – rozwiązywanie problemów wychowawczych;
Promocja przedszkola w środowisku lokalnym	<ul style="list-style-type: none"> – udział w wydarzeniach na terenie miasta np. Dzień Godności, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy; Mikołajki w Ratuszu, turnieje i zawody sportowe; – strona internetowa przedszkola; – Portal Edukacyjny; – płyty ze zdjęciami – całoroczne wydarzenia z życia grupy; – informatory dla rodziców; – promowanie sukcesów dzieci osiągniętych w przedszkolu i poza przedszkolem np. na łamach prasy; w gazetce przedszkolnej, holu przedszkolnym;

Recepta na dobrą współpracę z rodzicami:

- Poznaj dziecko i jego środowisko rodzinne.
- Zapoznaj rodziców z prawami ich dzieci w przedszkolu.
- Bądź szczerą, komunikatywną, otwartą.

- Precyzyjnie formułuj myśli.
- Przemyśl formę i treść rozmowy dobierając odpowiedni czas i miejsce.
- Chcąc przekazać złe wiadomości o dziecku zacznij od wyszukania pozytywnych jego cech.
- Wszelkie wiadomości przekazuj w sposób spokojny, zrozumiały dla rodziców.
- Nie myśl, że zawsze masz rację i że wszystko wiesz.
- Mów głośno i stanowczo o swoich wymaganiach, oczekiwaniach, życzeniach tak, aby były one znane i zrozumiałe dla rodziców.
- Nie trzymaj się kurczowo utartych schematów. Bądź elastyczna, otwarta na zmiany i ciekawe propozycje.
- Uważnie obserwuj, słuchaj, odczuwaj, poszukuj.
- W przypadku krytyki ze strony rodziców nie obrażaj się. Przemyśl, spokojnie przeanalizuj zarzuty.
- Na bieżąco monitoruj postępy dzieci tak, aby rodzic mógł być informowany o postępach i problemach dziecka.
- Nigdy nie zostawiaj rodzica z problemem - zawsze oferuj pomoc, pokazując sposoby radzenia sobie z problemem.
- Pamiętaj, że dystans między nauczycielem i rodzicem można zmniejszyć. Co prawda wymaga to wiele trudu, ale pamiętaj, że zyskują tu przede wszystkim dzieci!

Ewaluacja:

Zebranie informacji, analiza i ocena oraz wyciąganie wniosków dotyczących ewentualnej poprawy uzyskanych efektów poprzez:

- obserwację – aktywne uczestnictwo rodziców we wszystkich formach współpracy;
- rozmowy, wywiady;
- ankiety;
- podsumowanie przebiegu prowadzonych działań na posiedzeniu Rady Pedagogicznej (pierwsze i drugie półrocze).

Współpraca rodziców z przedszkolem daje dziecku możliwość lepszego przejścia przez okres wczesnej edukacji, nauczycielom pełniejsze poznanie możliwości dzieci, rodzicom sposobność podejmowania wielu działań.

Nowe zreformowane szkolnictwo sprzyja rozwijaniu współpracy między przedszkolem, a rodzicami. Chodzi o to, by rodzice odchodzili od schematu i nie zamykali współpracy do wykonywania tylko świadczeń finansowych na rzecz placówki i w większości wymuszonego udziału w spotkaniach z nauczycielem, sprowadzających się do przekazywania informacji o dziecku, rozstrzygnięcia konfliktowych spraw, czy też załatwiania spraw doraźnych.

Nieodzownym czynnikiem dobrej współpracy nauczyciela – wychowawcy z rodzicami jest przede wszystkim wiara we wzajemne możliwości działania. Dążenie do ujednoczenia kierunku oddziaływań oraz współdziałanie rodziny i placówki przedszkolnej – to warunek powodzenia pracy wychowawczo-dydaktycznej.

Literatura:

- M. Bulera, K. Żuchelkowska, *Edukacja przedszkolna z partnerskim udziałem rodziców*, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń, 2006.
- E. Szymańska, *Współuczestnictwo rodziców w procesie edukacyjnym dziecka*, Kultura i Edukacja, nr 1, 2008.
- M. Powalek, *O współpracy z rodzicami*, Wychowanie w Przedszkolu, nr 6, 2011.
- M. Frąckowiak, *Sekrety dobrej współpracy*, Wychowanie w Przedszkolu, nr 7, 2011.
- D. Szatkowska, M. Czekala, *Sojusznicy, partnerzy, przyjaciele*, Wychowanie w Przedszkolu, nr 10, 2011.
- E. Zielińska, *O kształtowaniu dobrych relacji z rodzicami*, Bliżej Przedszkola, nr 1, 2012.
- D. Smoleń, *Jak współpracować z rodzicami? 10 rad dla nauczycieli*, Bliżej Przedszkola, nr 5, 2012.
- M. Mendel ; oprac. K. Kurczek, *Formy współpracy z rodzicami. Cz. 1*, Bliżej Przedszkola, nr 11, 2012.
- M. Mendel ; oprac. K. Kurczek, *Formy współpracy z rodzicami. Cz. 2*, Bliżej Przedszkola, nr 12, 2012.
- M. Chojak, *ABC współpracy z rodzicami w praktyce*, Bliżej Przedszkola, nr 3, 2014.
- K. Rusin, *Integracja z rodzicami - czy jest potrzebna?*, Doradca Nauczyciela Przedszkola, nr 32, 2014.
- W. Mądrowska, *Prawo rodzica w przedszkolu*, Wychowanie w Przedszkolu, nr 3, 2015.